

**Staat
van de
Uitvoering**

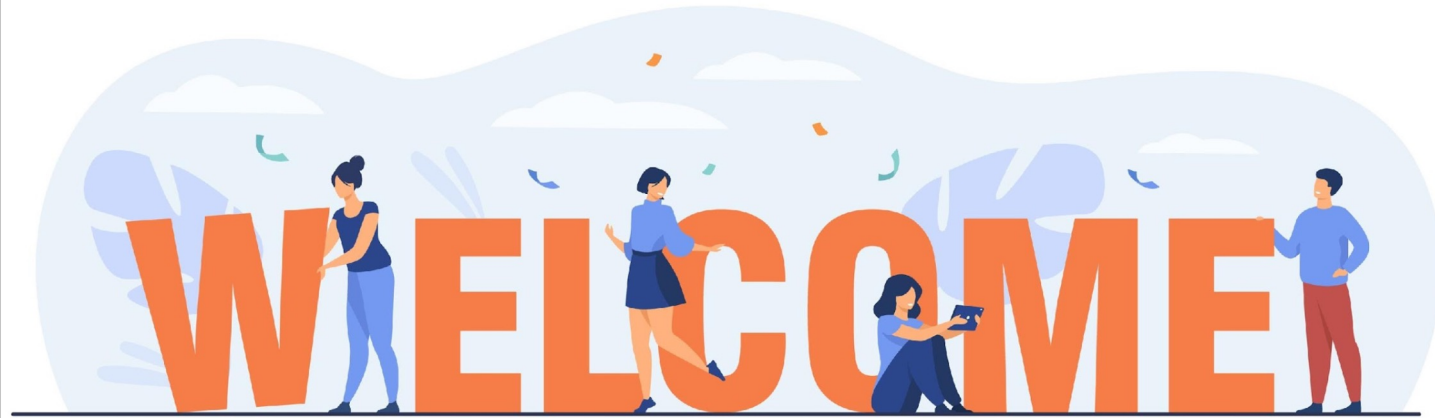
Het meten en voorkomen van ruis in de 'menselijke maat'

Sessie dag van het gedrag, BIN NL

12 november 2024

Programma

15.15-15.20	Welkom en achtergrond onderzoek
15.20-15.35	Resultaten onderzoek
15.35-16.00	Fictief keuze-experiment
16.00-16.15	Mogelijke toepassingen

Wie ben je?

Wat is je functie?

Voor welke organisatie werk je?

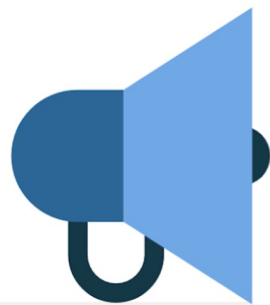

Achtergrond onderzoek

Publieke dienstverlening in Nederland. Wat zijn de knelpunten en hoe kan het beter? Daarover gaat de Staat van de Uitvoering.

Waarom aan de slag met gegevensuitwisseling?

OPROEP 5

Breng gegevensuitwisseling tussen publieke dienstverleners nu echt op gang

- Voor tal van voorzieningen en diensten zijn burgers en bedrijven afhankelijk van goede gegevensuitwisseling bij de publieke dienstverleners.
- In de dagelijkse praktijk worden hierbij allerlei problemen ervaren.

Onderzoek privacy/AVG-dilemma's bij gegevensuitwisseling

Aanleiding

- Naast technische problemen veel onduidelijkheid over privacywetgeving en de AVG
- Veel organisaties zijn geneigd om aan de veilige kant te zitten en gegevens niet te delen

Centrale vraag

Welke afwegingen maken FG's, privacy officers en juridisch adviseurs in hun advies om gegevens te delen? Welke criteria wegen het zwaarst en zien we verschillen tussen groepen?

Resultaten onderzoek

COUNCYL

BEHAVIORAL AI TECHNOLOGIES

De reden voor keuzegedrag analyse

1. Mensen handelen anders dan ze denken dat ze handelen
2. Afweging is te complex om regels of instructies te vangen
3. Historische data is lastig te gebruiken en kwaliteit soms onbekend

Een keuze-experiment is een volledig transparante en laagdrempelige wijze om objectief meetbaar te maken hoe mensen een beslissing afwegen.

Aanpak onderzoek

Praktijkkennis vanuit expertgroep

Online AI-keuze experiment

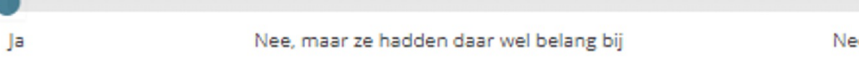

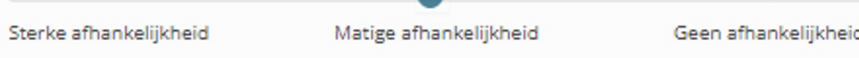

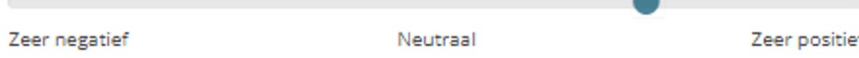

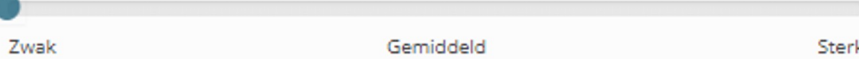

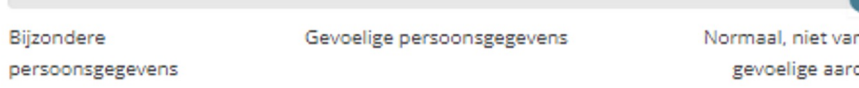

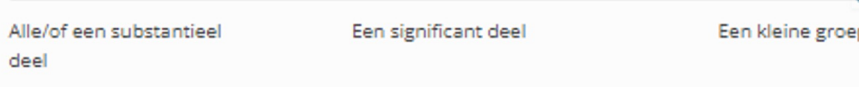

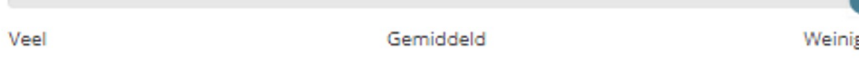

- 21 scenario's
- 10 criteria per scenario

50 FG's, privacy officers en juridisch adviseurs van Rijksoverheid, uitvoeringsorganisaties en gemeenten

10 criteria

1. Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?
2. Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
3. Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
4. Waren de betrokkene(n) verplicht om de gegevens aan uw organisatie te verstrekken?
5. Wat is de verhouding tussen u (als verstrekken partij) en de betrokkene(n)?
6. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de betrokkene(n)?
7. Zijn er specifieke passende waarborgen getroffen?
8. Hoe gevoelig zijn de gegevens?
9. Van hoeveel betrokkene(n) die bij de organisatie bekend zijn, worden de gegevens uitgewisseld?
10. Om hoeveel verschillende persoonsgegevens per betrokkene gaat het?

Criteria		Waarde
Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?		Een externe partij met een niet commercieel karakter, niet behorend tot de overheid
Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?		Ja, maar indirect
Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?		
Waren de betrokkene(n) verplicht om de gegevens aan uw organisatie te verstrekken?		
Wat is de verhouding tussen u (als verstrekke(n)d partij) en de betrokkene(n)?		
Wat zijn de mogelijke gevolgen van een verstrekking voor de betrokkene(n)?		
Zijn er specifieke passende waarborgen getroffen?		
Hoe gevoelig zijn de gegevens?		
Van hoeveel betrokkene(n), die bij de organisatie bekend zijn, worden de gegevens uitgewisseld?		
Om hoeveel verschillende persoonsgegevens per betrokkene gaat het?		

Wat hebben we opgehaald?

1

De scenario's worden behoorlijk verschillend beoordeeld

2

Het meest doorslaggevende criterium om gegevens te delen is of er een verband met het doel van gegevensverzameling is

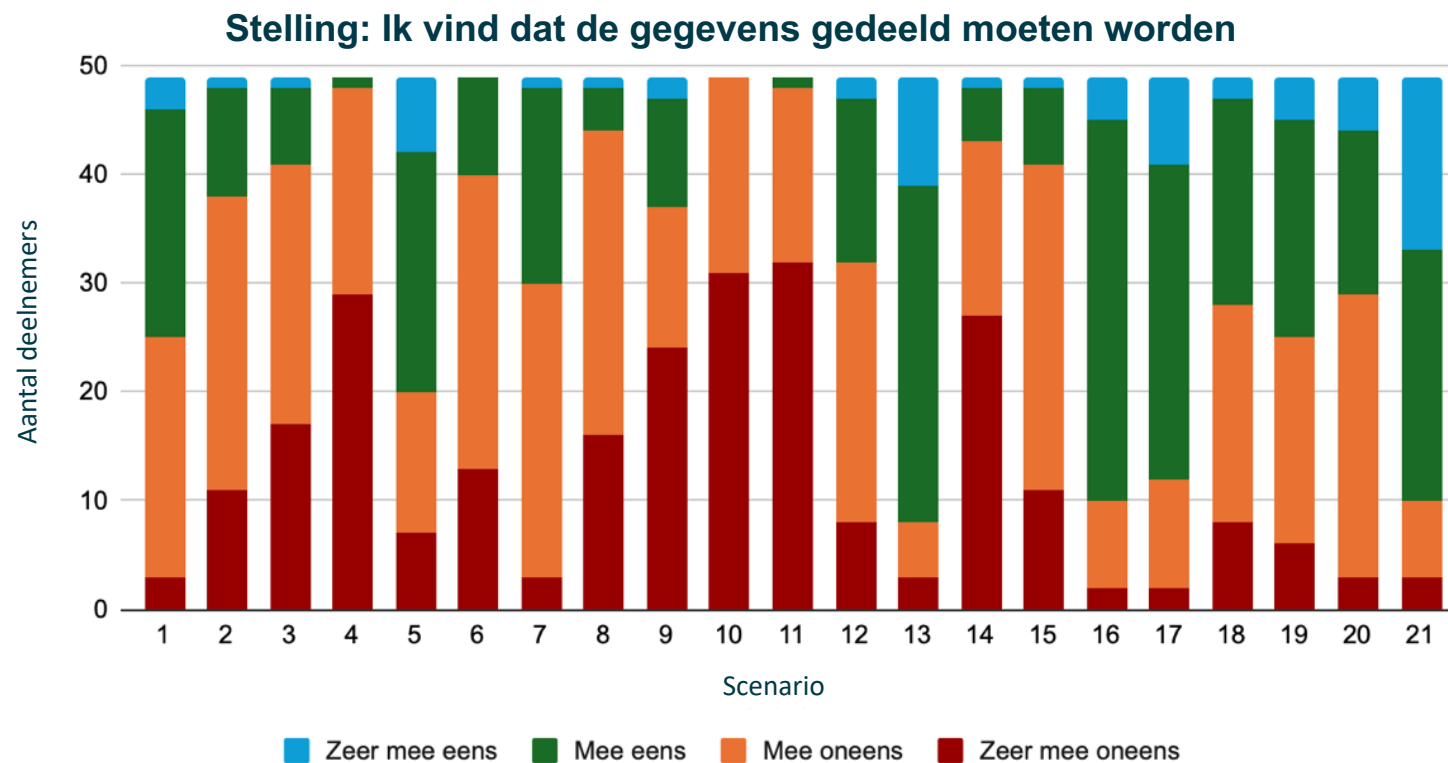
3

Vooraf bij het criterium "gevolgen voor betrokkenen" zijn grote verschillen in weging zichtbaar

4

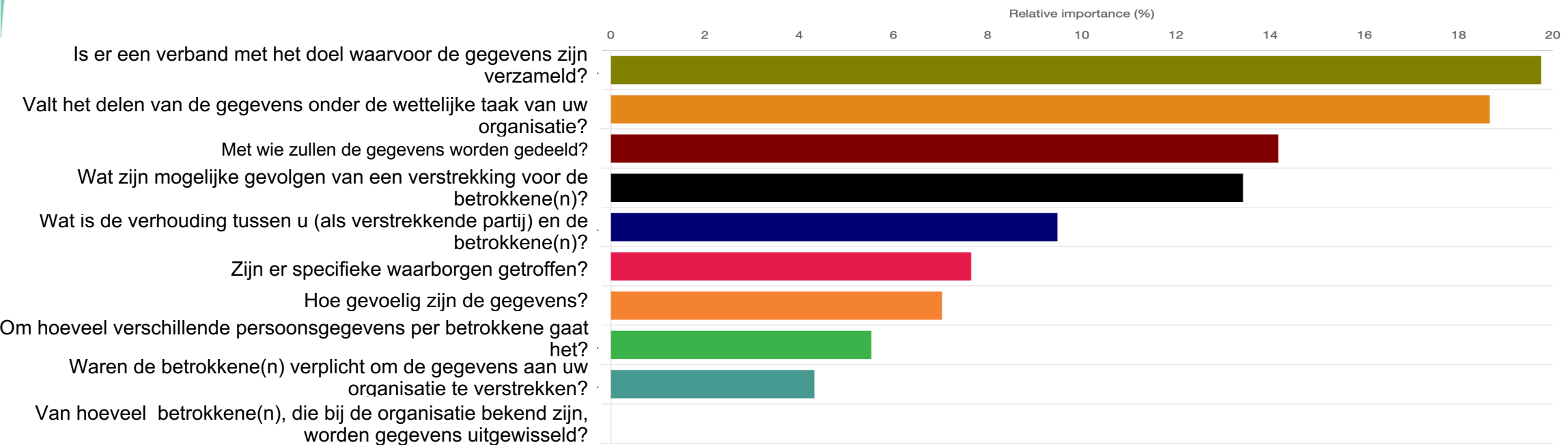
Hoe langer professionals werkzaam zijn binnen hun organisatie, hoe minder negatief wordt geadviseerd.

Er zijn verschillen in interpretatie bij adviezen voor gegevensdeling

Figuur 1: Aantal deelnemers met beoordeling “zeer mee oneens-zeer mee eens” per scenario.

Meest doorslaggevende criterium is verband met het doel van gegevensverzameling; hoeveelheid betrokkenen blijkt niet relevant

Figuur 4: Belang van criteria op volgorde.

FG stelt betrokkene eerder centraal dan privacy officer of jurist

Top 4 meest impactvolle criteria per groep

FG

- 1 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 2 Wat zijn mogelijke gevolgen van een verstrekking voor de betrokkene(n)?
- 3 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
- 4 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?

Juridisch adviseur

- 1 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 2 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
- 3 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?
- 4 Om hoeveel verschillende persoonsgegevens per betrokkene gaat het?

Privacy officer

- 1 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
- 2 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?
- 3 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 4 Wat is de verhouding tussen u (als verstrekende partij) en de betrokkene(n)?

Professionals Rijk wegen gevolgen betrokkenen minder mee dan uitvoering en gemeenten

Top 4 meest impactvolle criteria per groep

Rijksoverheid

- 1 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
- 2 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 3 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?
- 4 Om hoeveel verschillende persoonsgegevens per betrokkene gaat het?

Gevolgen voor betrokkene(n) is van klein belang voor de Rijksoverheid

Gemeente

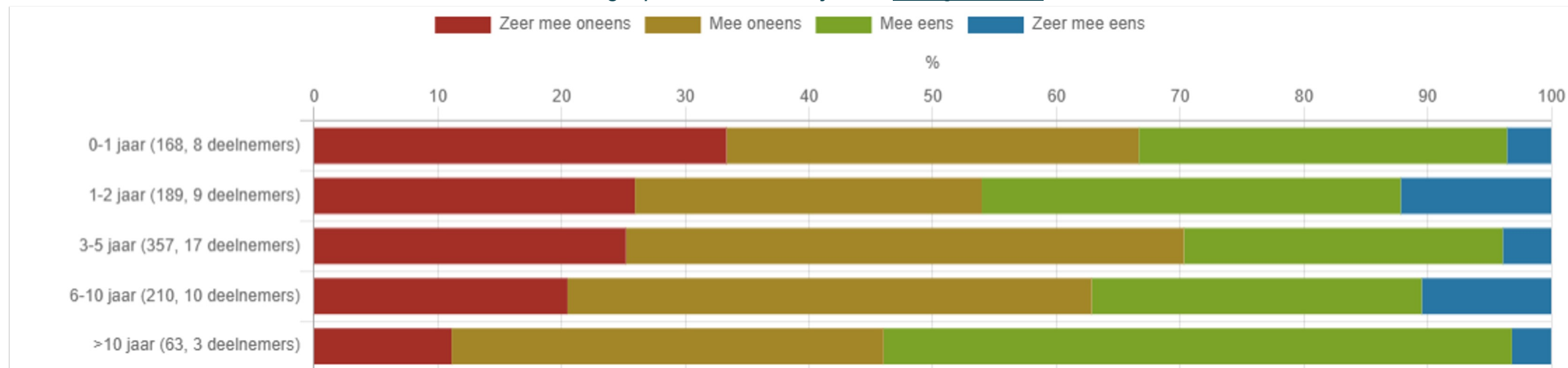
- 1 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?
- 2 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 3 Wat zijn mogelijke gevolgen van een verstrekking voor de betrokkene(n)?
- 4 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?

Uitvoeringsorganisatie

- 1 Is er een verband met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld?
- 2 Met wie zullen de gegevens worden gedeeld?
- 3 Wat zijn mogelijke gevolgen van een verstrekking voor de betrokkene(n)?
- 4 Valt het delen van de gegevens onder de wettelijke taak van uw organisatie?

Hoe langer werkzaam binnen de organisatie, hoe minder negatief wordt geadviseerd

Stelling: Ik vind dat de gegevens gedeeld moeten worden
Uitgesplitst naar aantal jaar in huidige functie

Figuur 3: Percentage scenario's met beoordeling "zeer mee oneens-zeer mee eens" per categorie, uitgesplitst naar aantal jaar in huidige functie.

Fictief keuze-experiment

Voorbeeld casus: aanvragen toeslagen

- 10-15% van de Nederlanders die recht heeft op toeslagen, vraagt ze niet aan
- Hier spelen verschillende oorzaken een rol
- Om de meest zwaarwegende reden te achterhalen krijgt u nu verschillende scenario's te zien
- Voor ieder scenario kunt u aangeven of u gegeven de situatie alsnog een toeslag zult aanvragen

Scan voor deelname

Het resultaat

- Op basis van uw beslisedrag hebben we uw afweging met betrekking tot het aanvragen van een toeslag gemodelleerd
- Op deze manier is het voor de overheid mogelijk om

Scan voor model

Mogelijke toepassingen

Hoe kan deze technologie verder bijdragen om het keuzegedrag beter te begrijpen en beleid en uitvoering te verbeteren?

Welke concrete vraagstukken spelen er in jullie werkveld?